Lieta Nr.C35082314
Arhīva Nr.C-0333-15/21

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Siguldā, 2015.gada 14.oktobrī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese V.Grebežniece
ar tiesas sēdes sekretāri E.Lasmani
piedaloties atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu prasītāja Akciju sabiedrības „Swedbank", reģistrācijas Nr.40003074764, prasībā pret atbildētājiem /pers. C/, personas kods: /personas kods/, /pers. D/, personas kods: /personas kods/, un /pers. E/, personas kods: /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 7.jūlijā tiesā saņemts prasītāja Akciju sabiedrības „Swedbank" prasības pieteikums pret atbildētājiem /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu. Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1943., 1278., 1319., 1669., 1692., 1698., 1702., 1759., 1760., 1765., 1763.pantiem, lūdzis piedzīt no /pers. C/ par labu prasītājam parādu 6688,39 *euro*, kas sastāv no neatmaksātās pamatsummas 6200,28 un procentu maksājuma 488,11 *euro*, bet piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas piedziņas gadījumā no /pers. C/, parādu piedzīt no /pers. E/; atzīt prasītāja tiesības vērst piedziņu uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, Siguldas novadā, kas ierakstīts Siguldas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs /, nepārsniedzot ar ķīlu nodrošinātā prasījuma summu; piedzīt no /pers. C/ par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus, bet piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas piedziņas gadījumā no /pers. C/, tiesāšanās izdevumus piedzīt no /pers. E/; atzīt prasītāja tiesības saņemt 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

2014.gada 8.augustā tiesā saņemts atbildētājas /pers. D/ paskaidrojums, kur norādīts, ka 2014.gada februārī saņēmusi vēstuli no prasītāja par saistību izpildi pirms termiņa aizdevumam, par kuru bija galvojusi /pers. C/. Vēstulē norādīts, ka samaksa nav veikta kopš 2012.gada 25.maija līdz 2014.gada 26.februārim. Šajā laikā /pers. C/ ar ģimeni dzīvoja Anglijā un atbildētāja ar viņu nesazinājās ģimenes konflikta dēļ. Arī prasītājs atbildētājai nedeva nekādu ziņu par to, ka saistības netiek pildītas. Sazinājusies ar bankas juristi, kura atteikusi iespēju turpināt atbildētājai veikt maksājumus /pers. C/ vietā, bet pieprasījusi visas summas atmaksu. Atbildētāja savu vainu neatzīst, jo viņai nav tikusi dota iespēja laicīgi veikt maksājumus. /pers. C/ un /pers. E/ abi bija apņēmušies kredītu atmaksāt, tādēļ uzskata, ka tikusi apkrāpta arī no bankas puses, kura nav devusi iespēju maksāt Gaiļu ģimenes vietā, lai saglabātu savu vienīgo dzīvesvietu. Atbildētāja ir pensionāre, invalīde, jaunu dzīvesvietu atrast būs problemātiski. Nepiekrīt procentu maksājumiem un soda sankcijām par periodu, kad netika veikti maksājumi un atbildētāja par to nebija informēta. Tiesai lūgusi ļaut atmaksāt parādu sastādot atmaksas grafiku. No atbildības nav izvairījusies. (l.l.66)

2015.gada 18.septembrī tiesā saņemts atbildētājas /pers. D/ iesniegums, kurā norādīts, ka noslēdzot aizdevuma līguma grozījumus, atbildētājai nezinot naudas summai pārskaitīts /pers. E/ parāds 2876,84 *euro*. Kad atbildētāja izsaukta uz banku viņai paskaidrots, ka /pers. C/ un /pers. E/ ar banku vienojušies par parāda summas pieskaitīšanu, bet atbildētāja par to nav tikusi informēta, noskaidrots, ka noformēti neatmaksātie procenti un *euro* pārrēķins. Uzskata, ka ir maldināta, gan no prasītāja, gan pārējo atbildētāju puses par saistību apmēru un atsakās atmaksāt pievienoto parādu 2876,84 *euro* apmērā. Atbildētāja norāda, ka nav spējusi vienoties par parāda apmaksas kārtību. (l.l.81)

2015.gada 29.septembrī tiesā saņemts atbildētājas /pers. E/ paskaidrojums, kur norādīts, ka viņa ir galvojusi par bijušā vīra saistībām, kur pēc /pers. D/ iniciatīvas ieķīlāts viņas dzīvoklis, kurš atrodas /adrese A/. Galvojuma saistības uzņēmusies, jo uzskatījusi to par sievas pienākumu. Kredīta atmaksas pārtraukta, jo /pers. C/ sācis pastiprināti lietot alkoholu un spēlēt azartspēles, apzagt atbildētāju. Atbildētāja laulību pārtraukusi. Saprot, ka tas nav attaisnojums galvotāja pienākumu nepildīšanai, bet nevar viena uzturēt bērnus un pildīt kredītsaistības, /pers. D/ pati piedāvājusi ieķīlāt savu dzīvokli, kam banka piekritusi, neskatoties uz to, ka tas jau bija ieķīlāts. Nepiekrīt, ka viņai /pers. C/ bezatbildības dēļ jāatmaksā kredītsaistības, kuras jāpilda /pers. C/.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2015.gada 28.septembrī rakstveida iesniegumā tiesai lūgts lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā, jo atbildētāji saistības nav izpildījuši. Norādīts, ka prasītājs neuzskata par iespējamu noslēgt ar atbildētājiem izlīgumu un izmantot mediāciju strīda risināšanai.

Atbildētājs/pers. C/ tiesas sēdē paskaidroja, ka prasību atzīst daļēji, neatzīst pievienoto parādu ar Aizdevuma līguma grozījumiem, jo tika pievienots /pers. E/ izsniegtais aizdevums, par kuras parādiem negrasās atbildēt. Atzīst, ka aizdevuma atmaksu nav veicis, jo nebija ienākumu.

Atbildētāja/pers. D/ tiesas sēdē prasību atzina daļēji, paskaidroja atbilstoši rakstveida paskaidrojumos norādītajam, papildus paskaidrojot, ka bija maldināta, gan no prasītāja, gan pārējo atbildētāju puses par saistību apmēru un atsakās atmaksāt pievienoto parādu 2876,84 *euro* apmērā, šajā daļā prasību neatzīst. Par kredīta atmaksas nosacījumiem nav spējusi vienoties ar prasītāju.

Atbildētāja/pers. E/ uz tiesas sēdi nav ieradusies. 2015.gada 19.augustā tiesā saņemts atbildētājas /pers. E/ iesniegums, kurā atbildētāja norāda, ka piekrīt tam, ka lieta tiek izskatīta bez viņas klātbūtnes tiesas sēdē, jo atrodas ārpus Latvijas robežām.

Tiesa atrod par iespējamu lietu izskatīt bez neieradušos personu klātbūtnes tiesas sēdē, jo par lietas izskatīšanu viņi ir informēti likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 6.aprīlī starp Akciju sabiedrību (turpmāk-AS) „Hansabanka" (pēc kredītiestādes nosaukuma maiņas - AS „Swedbank") un /pers. C/, personas kods: /personas kods/, noslēgts Aizdevuma līgums Nr.06-037311-PK saskaņā ar kuru atbildētājam

izsniegts aizdevums 4000,00 lati. Aizdevuma atmaksas termiņš 2016.gada 25.marts. (l.l.9-13)

2008.gada 18.martā starp AS „Hansabanka" un /pers. C/, noslēgts līgums par Aizdevuma līguma Nr.06-037311-PK grozījumiem un mainīta aizdevuma valūta, kā arī konstatēts, ka grozījumu parakstīšanas brīdī izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma summa ir 5100,94 *euro*. (l.l.14-16)

2010.gada 4.martā starp AS „Swedbank" un /pers. C/ noslēgti Aizdevuma līguma Nr.06-037311-PK grozījumi, nosakot aizdevuma summu 7667,58 *euro*, kas sadalīta 4567,58 *euro* kā izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma summa un 3100,00 *euro* papildus izsniedzamā aizdevuma summa. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2016.gada 25.martā. (l.l.17-19)

2006.gada 6.aprīlī starp „Hansabanka" AS (pēc nosaukuma maiņas - AS „Swedbank") un /pers. D/, personas kods: /personas kods/, noslēgts Hipotēkas līgums Nr.06-037311-PK/1, ar kuru atbildētāja ieķīlājusi nekustamo īpašumu dzīvokli Nr.13, kas ierakstīts Siguldas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, /adrese A/, saistību izpildes nodrošināšanai, kas izriet no 2006.gada 6.aprīļa Aizdevuma līguma Nr.06-037311-PK. Ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa 5600,00 LVL. (l.l.20-22) 2008.gada 18.martā starp minētajām pusēm noslēgti Hipotēkas līguma Nr.06-037311-PK/1 grozījumi, ar kuriem ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa noteikta LVL 5600,00. Tajā skaitā parāda pamatsumma EUR 5100,94, kas grozījumu parakstīšanas brīdī pēc Latvijas Bankas valūtas kursa bija LVL 3584,94 (l.l.23). 2010.gada 4.martā puses noslēdza Hipotēkas līguma Nr.06-037311-PK/1 grozījumus, saskaņā ar kuriem ar ķīlu nodrošināto prasījumu maksimālā summa noteikta LVL 5600,00, parāda pamatsumma 7667,58 *euro* (5388,81 lati) un ieķīlātāja piekritusi papildus summas izsniegšanai pamatojoties uz galveno līgumu. (l.l.24-25)

Aizņēmēja /pers.C/ saistību izpildes nodrošināšanai starp prasītāju un atbildētāju /pers. E/ kā galvinieku 2006.gada 6.aprīlī noslēgts Galvojuma līgums Nr.06-037311-PK/2, kura 3.punktā galvojuma apjoms noteikts pilnā apjomā. (l.l.26-27). 2008.gada 18.martā starp tām pašām pusēm noslēgti Galvojuma līguma grozījumi Nr.06-037311-PK/2 nosakot, ka galvinieks atbild par visām parādnieka /pers. C/ saistībām, kas izriet no galvenā līguma grozījumiem (l.l.28).

2010.gada 4.martā starp prasītāju un /pers. E/ parakstīts līgums par Galvojuma līguma grozījumiem, konstatējot, ka parāda pamatsumma ir 7667,58 *euro* un galvojuma apjoms paliek nemainīgs - pilnā apjomā.(l.l.29-30)

Aizdevuma izsniegšanu prasītājs pierādījis ar atbildētāja /pers. C/ konta pārskatiem, kas pievienoti lietas materiāliem.(l.l.42-43).

No prasības pieteikuma, lietas materiāliem pievienotā /pers. C/ kredīta atmaksas grafika izriet, ka izsniegtā aizdevuma pamatsummas atmaksu parādnieks kavē kopš 2012.gada 25.maija un procentu maksājumu atmaksu atbildētājs kavē kopš 2012.gada 25.jūlija. (l.l.31-41)

Izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma pamatsummu prasītājs aprēķinājis 6200,28 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši Aizdevuma līguma II.daļas 7.4.punkta 1.apakšpunktam, aizdevējam ir paredzētas tiesības vienpusēji atkāpties no Aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam pilnīgu saistību izpildi pirms termiņa gadījumā, ja aizņēmējs kavē aizdevuma atmaksu un procentu maksājumus.

2014.gada 26.februārī aizdevējs nosūtījis paziņojumus atbildētājiem par līguma pirmstermiņa izbeigšanu, paziņojot, ka vienpusēji atkāpjas no Aizdevuma līguma un pieprasīta pilnīga aizdevuma atmaksa pirms termiņa.(l.l.44-47)

Prasītājs par neatmaksātās pamatsummas lietošanu par laiku no 2012.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 12.decembrim aprēķinājis procentus 488,11 *euro* apmērā.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Tiesa konstatē, ka atbilstoši Civillikuma 1838.pantam atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus tam, ka aizdevums prasītājam būtu atmaksāts pilnībā, tāpēc prasītājs ir tiesīgs piedzīt parādu tiesas ceļā.

Tiesa uzskata atbildētāju iebildumus pret prasību par nepamatotiem un nepierādītiem, jo atbildētāji 2010.gada 4.martā bija vienojušies ar kreditoru par grozījumiem Aizdevuma līgumā, Hipotēkas līgumā, palielinot aizdevuma summu un tiesas rīcībā nav informācijas, ka minētie līgumi būtu apstrīdēti, atzīti par spēkā neesošiem vai atcelti.

Civillikuma 1692.pantā noteikts, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Savukārt Civillikuma 1698. pantā nosaka, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Atbilstoši Civillikuma 1702. pantam, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistības kā pats parādnieks.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā, aizdevuma pamatsumma 6200,28 euro un procentu maksājumu parāds par aizdevuma lietošanu par laiku no 2012.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 12.decembrim 488,11 *euro* apmērā, piedzenams no aizņēmēja galvinieces - atbildētājas /pers. E/ par labu „Swedbank" AS.

Tiesas rīcībā nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētāji ir izpildījuši uzņemtās saistības pret prasītāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Civillikuma 1280.pants noteic, ka katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par ko ķīla atbild.

Civillikuma 1319.pants noteic, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 10.oktobra spriedumā lietā SKC-166/2013 atzinis, ka atbilstoši Civillikuma 1278.pantam, ķīlas tiesība ir nepašnieka lietu tiesība, kuras uzdevums ir aizsargāt kreditoru un dot viņam iespēju pārdot parādnieka īpašumu, lai no iegūtajiem naudas līdzekļiem segtu parādu. Atkarībā no ķīlas līgumā ietvertajiem noteikumiem, ķīlas tiesības realizācija notiek vai nu Civilprocesa likuma 49.nodaļas „Nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana tiesas ceļā", vai 50.nodaļas „Saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana" kārtībā. Tomēr, ja procesuālu iemeslu dēļ tas nav iespējams, ķīlas ņēmējs savu tiesību aizsardzībai var vērsties tiesā prasības kārtībā.

Tiesa uzskata, ka pie apstākļiem, kad atbildētājs /pers. C/ savas saistības nav izpildījis, kreditors – Akciju sabiedrība „Swedbank" var celt prasību par ķīlas tiesības realizēšanu pret ķīlas devēju /pers. D/, kura nekustamo īpašumu ieķīlājusi par labu prasītājam saistību izpildes nodrošināšanai.

Līdz lietas izskatīšanas dienai tiesā prasītājs nav saņēmis parāda atmaksu. Tiesas ieskatā prasītājs pamatoti lūdzis tiesu atzīt prasītāja tiesības realizēt ieķīlāto nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, Siguldas novadā, kura īpašnieks ir /pers. D/, personas kods: /personas kods/, tādējādi, dzēšot /pers. C/ parādu tādā apmērā, kas nepārsniedz ar ķīlu nodrošinātā prasījuma summu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Tiesa uzskata, ka apmierināms prasītāja lūgums noteikt prasītājam tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto

procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, "pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (...)".

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Minētā panta otrajā daļā norādīts, ka tiesas izdevumi ir: valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Pamatojoties uz minēto no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā no /pers. E/ par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi, t.i., valsts nodeva 502,28 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu 10,81 *euro*.

No lietas materiāliem – ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu uzskaitījuma, redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā aprēķināti 23,25 *euro*, tādēļ šie izdevumi, ciktāl tie pārsniedz prasītāja 10,81 *euro* samaksātos izdevumus, t.i., 12,44 *euro* apmērā piedzenami no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā no /pers. E/ par labu valstij.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 33., 41.panta pirmās daļas, 97., 190., 193., 204.[1], tiesa

n o s p r i e

prasību apmierināt.

Piedzīt no **/pers. C/,** personas kods: /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā piedzīt no **/pers. E/**, personas kods: /personas kods/, **par labu „Swedbank" AS**, vienotās reģistrācijas Nr.40003074764, aizdevuma pamatsummas parādu 6200,28 *euro* (seši tūkstoši divi simti *euro* un 28 centi) un procentu maksājumu parādu par aizdevuma lietošanu par laiku no 2012.gada 25.jūnija līdz 2013.gada 12.decembrim 488,11 *euro* (četri simti astoņdesmit astoņi *euro* un 11 centi), tiesas izdevums 513,09 euro (viens tūkstotis trīs simti četrpadsmit euro un 96 centi), bet **kopsummā piedzīt 7201,48 euro (septiņi tūkstoši divi simti viens *euro* un 48 centi)**. Piedzenamā summa ieskaitāma AS „Swedbank", vienotās reģistrācijas Nr.40003074764, norēķinu kontā Nr.LV66 HABA 0001 4080 28920.

Atzīt „Swedbank" AS, vienotās reģistrācijas Nr.40003074764, tiesības vērst piedziņu uz /pers. D/, personas kods: /personas kods/, piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, Siguldas novadā, kas ierakstīts Siguldas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs /., kadastra Nr. /numurs C/.

Noteikt „Swedbank" AS, reģ.Nr.40003074764, tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Piedzīt no **/pers. C/,** personas kods: /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas piedziņas gadījumā piedzīt no **/pers. E/**, personas kods: /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 12,44 *euro* (divpadsmit euro un 44 centi). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51 TREL 2190 4580 19000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22. Maksājuma mērķī norādami dati lietas identificēšanai. Tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Noteikt /pers. C/, /pers. E/ un /pers. D/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese: / V.Grebežniece/